

VANILA VLNKOVÁ

DOBŘÝ SYNEK

Dobrý synek

Vanila Vlnková

Postavy:

Sedláková rodina

Sedlák Izidor

Selka Slavěna

Kladivoj

Bělka

Radiš

Melehub

Polka

Džbánek

Postavy zámek:

Drago Dragsler

Doroty

Kazimiéra

*Princ Anatol Francouzský král Beraroga Kráovna Gerarda
a další...*

*Byl jednou jeden sedlák a ten měl na starosti dvě dcery...
No co vám budu povídat – té starší, protože by od mala
pořád tančila, dal jméno Polka.*

*Druhá měla světlé vlasy, bílou plet' a z vajec jedla
jenom bílka, a tak sedlák rozhod hned, dal jí jméno
Bělka.*

Ještě nutno podotknouti, že dál čtyři syny měl.

Nejstarší syn, který se staral o své mladší sourozence a zaučoval se v kovárně, se jmenoval Kladivoj.

Další syn neustále rozumoval: „Peníze na to, peníze na tamto, pořád potřebujeme na něco peníze. Kolik vůbec může stát takový vál?“

Jelikož takhle rozumoval a neustále měl ke všemu nějaké připomínky, dal mu sedlák jméno Melehub. Nejzručnější byl však syn Džbánek, který si založil i svůj vlastní keramický krámk. Toho nejstaršího – Kladivoje,

sedlák neměl příliš rád. Prý nic nedělá a jen chce spát. Kladivoj byl někdy opravdu líný a občas se jen tak poflakoval a vymýšlel hlouposti. Sedlák však opomněl, že se stará o všechny své mladší sourozence, nejvíce však o sedlákova nejmladšího buclatého synečka Radiše.

Díl 1.

„Jdi dom!”

Tu jednou sedlák nejstaršímu synovi povídá: „A dost! Nic neděláš, celé den se enem váliš, ani králíkům nepoklidiš. Jenom tady ve spodřárech po dvoře litáš... To teda ne. Radši se seber a koukej s tím něco udělat!“

Tu syn na něj spustil: „Tak mne pust do světa, když su ti nakřivo. Každou prácu pro tebe stejně udělám špatně.“

„No jen si jdi, jdi si! Měl by sis už najít práci, ale kovařina ti je cizí. Na co ses učil kovářem, když o to zájem nemáš?! Stejně tady na statku budeš dělat kudlu, jak tě znám.“

„Kydát se tu celej deň v hnoji nehodlám. Půjdu hledat štěstí v nějaké smysluplnější práci.“

„Tak se jdi už nachystat. Všude na tebe určitě čekají s otevřenou náručí, lenochu!“ odbyl ho mrzutě sedlák a zanedlouho mu připravil ruksak. Zabalil mu do něj pár spálených buchet, které ve vzteku upekl.

Před odchodem z něj Kladivoj vymámil ještě pár zlaťáků a rozloučil se se svými sourozenci.

Džbánek mu přidal ještě džbánek na vodu, krajíc chleba s uzeným masem a nejmladší synek se k němu hned přilísal, že ho vyprovodí, ale sedlák na něj zařval: „Di dom!“ A ubohý synek se musel vrátit s dlouhým nosem zpět.

„Nemožu odejít, máme zamkly vrata a tym tvojim klíčem se blbě odemykají,“ lomcoval Kladivoj nešikovně s vraty, dokud k němu nepřistoupil sedlák a vrata mu neodemkl dlouhým železným klíčem, který si sám ukoval v kovárně.

A tak se Kladivoj vydal, ač velmi nerad, do světa. Ale jelikož neměl svého otce příliš v lásce, nic jiného mu nezbývalo.

Věděl, že je špatný pracant, že se do práce moc nehrne. Doufal, že někde snad najde zastání a ve světě se neztratí. Jenže kam jít, když na takový vandr jde poprvé a zdejší kraj ještě dočista nezná.

„Asi to byla hloupost odcházet z domu. Myslil jsem si o sobě, že su větší kapacita. No nic, půjdu stále za sluncem,“ řekl si, ale než stačil ujít kousek cesty, slunce se vyhouplo na opačnou stranu a vracet se zpátky se mu nechtělo. Proto už raději nepřemýšlel a rozhodl se jít tam, kam ho nohy ponесou. Navíc nebyl příliš bystrý a na svět nebyl ještě zdaleka připravený. Nohy už ho pořádně bolely, nevěděl, kudy se má vydat a kam se dříve podívat.

Začínal být neklidný a řekl si, že v tomhle světě nebude nikdy spokojený. Docela si na sobě potrpěl a tak mu přišlo líto, že takový pohledný a pracovitý mládenec se může ztratit ve světě. Už od mala snil, že z něj jednou bude princ, který bude chytrý, vzdělaný a po kterém prahnou všechny princezny v okolí. Vždycky se cítil výjimečný a jedinečný oproti ostatní chase, mezi kterou nikdy moc nezapadal. Choval se tak trochu povýšeně a se svou postavou i vzhledem byl celkem dost spokojený. Jeho pronikavé modré oči mu občas zašvidraly šibalstvím a jeho husté vlasy barvy savany mu neustále padaly do čela. „No nic, nebudu tu o sobě rozumovat,“ řekl

si a když konečně dorazil do jedné vsi, optal se místních na cestu do města. Místní mu dobře poradili, kterou cestou se má vydat. Namířil si to tedy rovnou do města, kde šel hledat práci... No, vlastně... byl líný a nohy už mu nestačily, tak zakotvil u místní hospody. Na dřevěné tabuli vyhledal cenu piva a směle vstoupil dovnitř.

„Hej, hospodo! Jedno pivo pro mě!“ poručil si hned nadrzo a přisedl si ke stolu ke třem chlápům, jelikož všude jinde bylo plno. Tu mu hostinský přinesl pivo s hustou, bohatou pěnou, která mu kapala po zemi. Kladivoj předstíral, že tu není poprvé a směle pozvedl sklenici. Jen tak si pro sebe řekl na zdraví a poprvé si nalil piva. Bylo pro něj silné a okamžitě ho vyplivl z pusy. Před tím pivo nikdy nepil, jednou mu dal sedlák ochutnat, ale zdálo se mu hořké a řekl si, že se ho víckrát nenapije.

Ani teď mu nechutnalo a znechuceně ho odstrčil před sebe a nehybně seděl u prázdného stolu. Když ho viděl šenkýř, kroužil prstem u hlavy a myslel si, že má nejspíš o kolečko víc. V tu chvíli se pozvedl místní ožrala:

„Odkud jsi, ty fajnovko, že tak odstrkuješ od huby naše pivo?“

Kladivoj vhtl pěnu: „Ale jo, dá se.“

„Prej, že je dobrý a ani si hubu nenamočil! Skoro jako kdyby nad náma ohrnoval frňák,“ pozvedl se další ochlasta.

První ochlasta se s Kladivojem dal do sporu a chtěl si to s ním rozdat. Bylo vidět, že má něco popito a do rvačky nemá daleko. „Já vás neznám, ale nevypadáte nic dobrého,“ odbyl ho nevšímavě Kladivoj sedící za stolem.

„Já ti takovou přišiju...“ rozmáchl se ožrala, kterého vyprovokovala jeho lhostejnost.

Vtom nějaký mladík, který seděl u stejného stolu jako Kladiovoj, začal ochlastu otloukat dřevěnou lžičkou po hlavě, načež se ochlasta zuřivě na něj otočil a odvrátil pozornost od Kladiovoje.

„Dejte mu okamžitě pokoj, nebo vás praštím tou lžičkou pořádně!“ pustil se do něj mladík.

„Co si to dovoluješ, mladej, já ti takovou střelím, že odletíš do kouta. Takovej suchar jako ty si tu nebude na mě vyskakovat!“ odporoval ochlasta.

„Vy opilý člověče plný nenávisti! Vaše imbecilita je mi k smíchu!“

„Ty šmejde, já ti dám co proto!“ vypěnil ochlasta a z jeho podlitých lesklých očí šel strach. K tomu všemu se přidala i jeho kolohnátská vypracovaná postava.

„Vy, pane, jste buran,“ zakoktal ve strachu mladík před jeho nabušenými svaly. Ožrala si plivl do dlaně a vykasal rukávy.

„A jejda,“ roztřepal se mládenec a začal couvat. „Vaše chování je nechutné. Odstupte ode mne, žádám vás o to nebo začnu rvát o pomoc, že se to bude rozléhat široko daleko.“

„Dostaneš takovou perdu, že ani necekneš,“ napřáhl se proti němu ochlasta.

„Kladiovoji, vem mě s sebou!“ pronikl náhle místností pronikavý dětský uplakaný hlas. Hospoda nečekaně ztichla a štamgasti se rázem zklidnili. I ochlasta, který měl namířenou pěst proti mladíkovi, se stáhl do ústraní. Tam si lokl vína a poté se skácel na špinavou podlahu. Měl už dost. Šenkýř s ním vytrél zem a vykopl ho z krčmy.

Kladivoj znervózněl: „Co tu děláš?“

Synek se přiznal, že ho sedlák zliskal kvůli přesolené polévce. Za to mu prý udělal díru do kurníku a zmizel, teď se prý kvůli tomu bojí jít zpátky domů.

„Kladivoji, chci jít s tebou,“ škemral synek.

„Se mnou nemůžeš, je to nebezpečny a nevhodny pro děti do pěti let!“

„Je už mi pět a půl.“

„No tak pojď,“ vyvedl ho hbitě Kladivoj z krčmy. Tam se, jen co vyšli ze dveří, opět vrátila ta rušná atmosféra jako předtím.

„Ale co teď, nejlépe by bylo si najít někde práci nebo aspoň nocleh.“

„Hledáte práci? Možná bych o nějaké věděl,“ nabídl se jim mladík, který před chvílí vyšel z krčmy a zaslechl jejich rozhovor. Na hlavě měl vrabčí hnízdo, vlasy byly zbarvené do rezava a jeho bílá pleť působila ušlechtilým dojmem. Šikmá dlouhá ofina mu překrývala jedno šedokaštanové oko. Podle lesklých očí Kladivoj poznal, že tu není poprvé.

„Což takhle prácička pánové, to vám nevoní?“ přidal na hlase a zpozoroval, že vzbudil jejich zájem. „Mé jméno je Lotána a mohu vám opatřit práci třeba i na zámku.“

„O tvou práci nestojíme, můžeš si jí nechat!“ obořil se na něj Radiš. „Chceme hračky, dřevěného koníka, písťaličku, ...“

„To já bych si takovou prácičku nechal líbit,“ usmál se Kladivoj. „A když na zámku, tak pěkně zaplacenou. Taková práce na zámku

není k zahazení,“ rozzářila se mu tvář a z legrace na mladíkovu nabídku přikývl.

„Dobrá, budu vás oba čekat. Vzal bych vás s sebou, ale v kočáře už je plno. Na viděnou,“ rozloučil se s nimi mladík a nasedl do motorového kočáru zaparkovaného před krčmou. K němu si přisedli ještě další kumpáni. Vypadali, jako by ho hlídali.

„Ale k zámku je to daleko, nohy mi dosloužily a hlad pořád mám, že bych vyjedl všechny talíře připravené na královskou večeři. Před takovou cestou je nutné se posilnit!“ křičel na něj Kladivoj.

„Co vás nemá,“ pozvedl ruku Lotána a ukázal prstem na cestu. „Jděte támhle tou cestou, hned za polem je obytné zařízení. Myslete na mne v dobrém, ráno pro vás přijedu, asi tak o půl šesté.“

„Tak brzo nevstanu,“ skočil mu do řeči Kladivoj.

„To je fakt, já taky ne. Tedy raději o půl osmé,“ pozměnil to Lotána a zamířil si to na zámek domluvit slíbenou práci. Před tím jim ještě darem nechal košík s jídlem, které zakoupil v krčmě. Popadli tedy košík s posilněním a vydali se na nocleh. Když se ocitli na onom místě, poohlíželi se po recepci.

„Konečně jsme trefili ty správné dveře!“ oddychl si Kladivoj, když předtím vrazili do kumbálu s košťaty a dalšími úklidovými prostředky. Přichystal si své poslední peníze.

„Šipka jasně ukazuje na tyto dveře. Naučte se v tom orientovat nebo se ve světě nadobro ztratíte... Pokoj tři, pět, osm, devět, sedm, čtyři,“ zamumlal neotesaný majitel Palanta. Ten jim obstaral pokoj blízko recepce, který odemkl zdobeným železným klíčem a směle vstoupil dovnitř. „Máte štěstí, tenhle pokoj je nejlepší, co mám. Občas

sem zavítá můj bratranec Mikeš, ale ten je neškodnej,“ varoval je Palanta. Potom práskl dveřmi a s hlasitým dupáním odešel. Kladivoj s Radišem byli velmi vyčerpaní a dobrý nocleh jim přišel vhod. Ihned se tedy uchýlili ke spánku, aniž by tušili, jaké je ráno čeká probuzení.

Díl 2.

Cesta na Kožmberk

Slunce se již probudilo, venku byl svěží vzduch, vlaštovky švitořily a holubi na sebe dali také upozornit. A to už se Kladivoj chystal vstávat. Podle jeho kapesních hodinek bylo necelých sedm. Sotva se stačil zvednout z postele, vtrhl k nim do pokoje již zmíněný Mikeš a vychrstl na oba hochy vědro vody. Potom se jim velmi omlouval, že prý to mělo být na jeho kamarády.

„Podívej se, jsem celý durch!“ rozbrečel se Radiš.

„Hleď, cos nám udělal, teď nám kup nové šaty...“ Kladivoj se nadechl a pokračoval. „Mikeši, co nevidět budeš králem. Až zachráníš princezny, dluh nám splatíš.“

„Zatím peníze nemám a kdo ví, jestli budu králem,“ ošival se mrzutě Mikeš.

„Máš pravdu, Mikši, nešel jsem na to zrovna správně,“ omlouval se mu Kladivoj.

„Inu, uděláme to takhle,“ usměrnil se Mikeš. „Až se stanu králem, pomůžu vám, s čím budete chtít. No a ještě bych si vzal támhleto nedojedenou pečínku.“

„Takže nikdy?!“ zakřičel Radiš. Kladivoj podal Mikešovi košík s jídlem.

„Kladivoji?“

„No?“

„Nezapomněls na něco?“ vyptával se Radiš.

„Myslíš poděkovat Mikešovi?“

„To tak. Spíš nevím, kolik je hodin, ale měl by ses podívat,“ nabádal Radiš Kladivoje, aby sledoval čas.

„Máme štěstí, je sedm hodin a dvacet minut, málem jsme prošvihli Lotánu. Za chvíli na nás bude čekat.“

Oba vyšli ven i s Mikešem, který cestou vrazil do kejklíře v červeno-žlutém kostýmu, jezdícím na kolečku.

„Jsem Goral, Goral Kolotrak,“ představil se hbitě ten kejklíř. „A vím, co vím, co nepovím.“

„Jsi blázen!“ osopil se na něj Mikeš.

„Vypadám snad tak?!“ nedal se kejklíř.

Zdálo se, že mezi nimi brzy dojde k bitce.

„Radši je necháme o samotě,“ odvracel se z místa Kladivoj. „Jdeme, než se ti dva do sebe pustí, čas kvapí.“

„Čas se zpátky vrátit nedá,“ zrozumoval usměvavý Radiš.

„Tak pojď, ty trdlo!“ pobídl ho Kladivoj a vzal ho na ruky. Oba si vesele pískali až k domluvenému místu u krčmy.

Ale tu najednou Kladivoj zjistil, že se zpozdili o necelé dvě minuty. Bylo však pozdě. Ještě zahlídli, jak Lotána ujíždí v dále cestou na zámek a nezbývalo jim, než se vrátit zpět na ubytovnu. Tam se opět na dvorku setkali s kejklířem a dali se s ním do řeči. Ten se jim svěřil, že zanedlouho pojede na zámek, prý na nějakou slavnostní hostinu.

„Vykládej nám o zámku,“ naléhal Radiš a kejklíř hned spustil: „Královna Gerarda v zámku je, dá se říct, že panuje.

Ať v srdci je či není vlídná, leccos rozum odříká. Dvě dcery, syna má, o králi se neříká.“

„A mají si s čím hrát?“ zajímalo Radiše, ale kejklíř jen pokrčil rameny.

„Plácáš nesmysly, Gorale, takovou hloupost jsem v životě neslyšel. Gorale, ty nám něco tajíš!“ podezíral ho Kladivoj.

„No, jak bych to řekl, prostě zámku chybí statný král, potřebujeme schopného vládce. Nynější situace není příliš vhodná pro královnu ani pro náš lid. Jestli to tak půjde dál, tahle země bude bez dobrého panovníka, který by se postaral o dlouhodobý blahobyt v celém království. Slyšel jsem taky, že má prý královna ultimátum.“

Jak kejklíř dokončil své vyprávění, domníval se, že už ho není třeba a nasedl na své kolečko a už si nachystal postoj k odjezdu. Naneštěstí se mu do kolečka zamotal kousek jeho špičaté obuvi a skončil na studené kamenné zemi.

„Na kejklíře jsi trochu nemotorný a nějak moc se zajímáš o dění na zámku.“ Běželo to Kladivojovi hlavou s polomrtvým kejklířem u nohou. „Co jsi to říkal, že potřebujete na zámku?“

„Potřebuji sehnat Hoř plamínku, plápolej!“ vyšel drze zpoza rohu Mikeš. „Za odměnu vám poradím, jak se dostat na zámek.“

„Dobrá, Mikši, to jsem zvědav.“

„Takže na zámek se dostanete, co by dup. Za chvíli tam pojedou kožaři. Kdybyste je nestihli, mám pro vás další informace: Na zámek pojedú ke-me-dia, počkej vono... jo, komedianti a psi... počkat, teď jsem přeskočil řádek, takže komedi... anti a také do-pro-vé, né dop...“

„Čte slušně,“ přerušil dobitý kejklíř Mikeše. Obratem naskočil na své kolečko a vesele pokračoval v jízdě, jako by se nic nestalo.

„Víš co, Mikeši, radši nám ten papír dej, já si to už dočtu. Dole je rozpis dopravy, tak se nám to bude hodit,“ dořekl Kladivoj a papír schoval. „Ale co ten plamínek, slíbilš to?!“ škemral Mikeš, a tak mu Kladivoj přinesl zažloutlou zapálenou svíci ze svého pokoje. „Honem mi ji dej. Až budu králem, tak se vám bohatě odměním.“

„Jenom dávej pozor na ty tvoje kamarády, aby ses nespálil,“ domlouval mu Kladivoj, ale ten ho příliš nevnímal. Veškerou svou pozornost upřel na svíčku.

„To určitě, ty mi ještě budou děkovat a rádi mi pomůžou dosadit se na královský trůn,“ odsekl mu Mikeš a s výskotem utekl pryč. Odešel i Kladivoj s Radišem. Poté, co se rozloučili s kejklířem, se směle vydali na cestu za novým dobrodružstvím. Cestou si natrhali pár jablek a do uschlého vykotlaného dubu naházeli zbylé spálené buchy od sedláka.

„Podívej, prodejci kůže! Honem pojď, musíme nasednout,“ pobídl synka Kladivoj, když spatřil projíždějící kočár.

„Musíme nasednout za jízdy!“ Kladivoj vzal honem na ruky Radiše a naskočil s ním opatrně na kočár. Skrčil se za hromadu koží, aby je kožaři nezpozorovali a cestovali spolu s nimi na zámek.

Mezitím se Mikeš nechal spustit do vyschlé studny. Dorazil k zakletému podzemnímu hradu. Bránu tam střežila děsivá hliněná hlava, chrlicí plameny ohně. Kolem bylo velké množství kouře, že Mikeš sotva viděl její obrys.

„Hoř plamínku, plápolej, vzniklou síru udolej,“ napřáhl Mikeš vítězně svíci proti obrovské hliněné hlavě, ale po chvilce ho zarazilo, že se nic neděje. „Povídám: Hoř světýlko a udolej to čoudící monstrum!“ opakoval našťvaně. To už však schytl pozornost hlavy, která na něj vychrlila ohromné množství ohně. Mikeš odhodil svíci a s řevem utíkal nazpátek. Jen tak tak, že si stačil zachránit holý život. Přitom se navíc ještě nemálo nadýchal škodlivin z kouře.

„Hej, kamarádi, táhněte!“ nasedl Mikeš do džberu zavěšeného na laně a volal na kamarády čekající nahoře u studny.

„No dovol! Jak chceš, už nás nikdy neuvidíš,“ dali se jeho kamarádi na odchod.

„Ale ne, myslel jsem, že mě máte vytáhnout, ne že máte potáhnout.“

„A jo! Promiň, Mikši,“ couvali kamarádi zpět ke studni a se smíchem vytáhli Mikeše nahoru.

„Mikeši, ty hoříš!“ hasil mu jeden z kamarádů vznícený plamínek na dolní části vesty.

„To nic, už je to dobry. Asi jsem na to šel moc rychle. Musíme to zítra zkusit znovu a s jinou svíci.“

Díl 3.

Slivovice na Kladivoje

Nic netušící sedlák zatím seděl na rozvrzaném křesle a pojídal rajský protlak s knedlemi. Vůbec mu to nechutnalo, ale nic jiného mu nezbývalo. Sám vařit oběma rukama neuměl a děti vyjedly ze spíže snad všechny džemy a zavařeniny.

„Povidlové koláče, šišky s jahodami,“ zasníl se sedlák a vyklopil na sebe talíř s rajským protlakem. Tu najednou slyší smích a křik. Podívá se z okna. Vidí děti, jak vesele dovádějí na dvorku. Polka pohupuje Bělku na klíně a místo ní nacpal Melehub do kočáru psíka, který si

tam poslušně polehává. Tu se zastaví Džbáněk a vezme do ruky vědro se slovy: „Poleju vás toudle vodou,“ hrozí ostatním špinavou vodou z vědra. Vtom vyjede na koni ze stodoly Melehub sedící obráceně vzhledem ke koňskému ohonu. „Bravo mistře, to se povedlo!“ jása Džbáněk.

„Zase se mi obrátil směr jízdy. No, aspoň lépe vidím.

Vid', ty můj šimlíčku!“ předvádí se Melehub a zesměšňuje přítom koně.

„Určitě má žízeň,“ shýbá se pro vědro Polka.

„Kdo, Melehub?“ táže se Džbáněk.

„Ten kuň přece, dejte tu vodu koni,“ namítá Polka.

„Napájé, dé si,“ pozvedají děti vědro ke koňské tlamě.

„Polož to vědro!“ zbrzdil je hlasitým křikem z okna sedlák. „Toho koně vrať do stáje, Melehube a vyndejte to psisko z toho kočáru. Děcka, sem. Uklid'te kurník, nastelte prasatům a koním. Zbytek doděláte zítra,“ rozkazoval si sedlák.

„Zase my... Proč jsi propustil všechny čeledíny a my musíme všechno zastat za ně?“ dorážel na něj Džbáněk.

„Co je ti do toho...a vůbec, všechny jsem nepropustil... vlastně jo, ale to je jedno. Hybaj do práce nebo tam na vás vlítnu a nepřejte si vidět ten rachot!“

„No jo, dyť už dem pořád!“ uklidňoval ho Melehub, aby neschytal pár facek, před tím než se pustí do práce. Mezitím, co byly děti zaměstnány prací, se sedlák Izidor v polospánku pohupoval na svém křesle. Vtom se ozvala velká rána.

„Korník šopa! To znělo, jakoby nám vybuchla kovárna,“ lekl se sedlák, vyšel ven a vidí, jak je celý kurník rozbořený.

„My za to nemůžeme,“ bránily se děti.

„Já vím, měl jsem tam dát podpěry. Ale že to nenapadlo ani jednoho z vás! To musím na všechno myslet?!“ roznadával se sedlák, až zčervenal jako rak.

„Kde je zas ten líný Kladivoj, ten se už dlouho zašívát nebude... a Radiš to samé, ten mě nebude štvát dlouho, tak kde jsou?“

„Copak si nevzpomínáš? Vlastního syna jsi z domu vyhnal a Radiš utekl za ním.“

„A ja, už si vzpomínám,“ rozpomněl se sedlák.

„Kdybich ti to neřekl, ani bys o tom nevěděl. Vždycky mi na tobě všechno vadilo,“ dopálil se Melehub.

„Bud' už z ticha, ty hubo nevyváděj!“ rozčiloval se Izidor.

„Už na vás nemám nervy, jídu na trh pro zelí a další nákup,“ dořekl sedlák, ale za chalupou to opatrně otočil, aby ho nikdo neviděl a vydal se do krčmy. Tam se zapovídal s jedním štamgastem, který prý viděl Kladivoje, jak v krčmě ohrnuje nos nad pivem a prý tím nadělal velkou ostudu. Nejvíce pak, když za ním přišlo nějaké dítě.

Sedlák nelenil a pobídl ho, ať jde s ním posedět domů. Prý vypálil hruškovou slivovici.

„Ale ve? Od gde? Od gde něco pálíte?“ hartusil týpek při koštování slivovice u sedláka Izidora doma.

„Od té doby, co má soused pálenicu. No dobře, moja není, ale snad možu sousedovi věřit.“

„Je to nějaké šizuňk. Počkáte, zaběhnu dom pro mó švestkovó,“ vyšel s ním ven před stavení.

„A kde vy bydlíte?“ optával se Izidor.

„V takové malé chalópce, vedle mě bedli nějaké bohaté sedlák, ale takové strašně rozeřvané.“

„Počketé, tak to sme sósedi! Tož, to byla vaše panimáma, co mi tu slívku dala,“ rozzářil se sedlák Izidor. Soused přinesl ze sklepa dvě flašky švestkovice a zanedlouho se vrátili k sedlákovi do světnice.

„Schválně okuštuj tuhle slivovicu, mám ju lepší,“ vychvaloval se soused.

„Ale sosede, od gde? Deť nic neděláte,“ uskromňoval ho sedlák a přidal: „Snad bysme se nějak domluvili, dé si štamprlu.“

Lil do něj, až se soused začal ošívat.

„Já moc vlastně nepiju a teď nemožu, doma mám eště práci a taky...“

„Ale no tak, sósede,“ kroutil hlavou sedlák. Vtom do síně vešel Melehub s Polkou. Něco si přitom spolu šeptali a smáli se tomu. „Co si to tam breptáte, nahlas, ať se pobavíme!“ nelíbilo se jejich chování sedlákovi. „Melehube, naliž sósedovi jednu švestkovó, ať nám neuschne. Jednu si snad ještě dáš? Vidiš, máš to i s obsluhou.“

„Dobrá, jedna čtvrtka mi neuškodí, ale dal bech si ještě čas... teda čaj a kósek chleba, abych sa zas moc neožral.“

„Čaj? A na co?“ zarazil se sedlák, ale hned obrátil: „Dptmnt, ale jistě... Polka, čaj! Melehubku, tak kde je ta slivovica?“

„Už jídu,“ přihnal se suveréně ke stolu Melehub se sklenkou slivovice v ruce.

„A pořádně to lej. Přesně po okraj,“ dirigoval si ho sedlák.

„Jasně, zkusím to trefit těsně po okraj, sleduj mistra při práci.“ Melehub tak mlel, až se mu zatřásla z nepozornosti ruka a štamprli přelil. Sedlák spráskl ruce. Nechybělo málo a spráskal by i synka.

„Ach, Melehube, to je Melehub, ó Melehube. Znáš to, ty dnešní děti... Jsem na ně moc málo přísněj. Člověk jim nechá volnou ruku a hned si dovolují,“ hrál divadlo Izidor před sousem.

„Jen ho nechte, však on se polepší. Podivé, co pro tebe mám. Tadyhle mám tvargle, ja,“ položil je na stůl soused.

„Fuj, starý syrečky a ještě z kapsy,“ ucítil ten zápach sedlák a obrátil se k plotně, kde ihned dorážel na Polku.

„Polka, ty si vaříš čaj?“

„Né...!“ odporovala Polka.

„Tak to vylej,“ přikázal jí sedlák a Polka hbitě poslechla.

„Já bych si dal teda ten čaj, jestli možu,“ blekotal soused a schoval do kapsy to, co v ní bylo předtím, zvláště po nezájmu Melehuba, který se přisápal k oknu. „Tak, Polka, kde je ten čaj?“ dopálil se sedlák. „Postav na druhý a zajdi na trh pro zelí a nebo ne. Až dovaříš ten čaj, jdi zkontrolovat sourozence a dohlédni, ať jdou spát. A co s váma, sósede? Sósede, řeknu vám to na rovinu. Chcu vědět, kde jsou mí synové, co o nich víte?“

„Nu, když jinak nedáte, viděl jsem je v krčmě, ale zaslechl jsem...“

„Dé si eště čtvrtku,“ přerušil jeho vyprávění sedlák.

„Odjeli na zámek, víc nevim.“

„Polka, skoč pro džbáněk piva, soused má ještě žízeň!“

„Á, už si vzpomínám, jeli oba na zámek Kožmberk, nejspíš se svezli s vykupcama koží,“ vypověděl soused vše, co viděl.

Když to sedlák uslyšel, byl zlostí bez sebe. Sám nečekal, jak se Kladivoj požene do světa. Očekával, že to vzdá a za chvíli se vrátí. „Ty se ještě budou divit. Jestli je tam zabijou, tak to bude jejich věc. Až je

uvidím, tak dostanou, co proto. Toho nezdárnyho Kladivoje přetrhnu vejpůl, brát tam svyho malyho bratra, to je vrchol všeho!“ rozzuřil se sedlák. Poté vyšel ven a začal si ostřit sekyru. „Až je najdu, udělám si na tom zámku pořádek. Já jim dám, cpát se mezi šlechtu.“

„Cože, vy je chcete ohrozit?! Tak to ne, ještě dnes to vytroubím po celé vesnici!“ dopálil se soused.

Sedlák se na hosta velmi rozčílil. Pěkně to odnesl. Jak pravil soused, že jeho úmysl rozkřičí po vsi, velmi ho tím dopálil. „Jestli ti někdo uvěří,“ dořekl sedlák a vychrstl na něj jeho slivovici, aby byl cítit chlastem a nikdo mu už nevěřil. Soused okamžitě vypálil z chalupy.

„Tady nesu ještě ten džbánek piva, vašnostové,“ vešla do jizby Polka.

„Kornik šopa!“ rozčílil se sedlák a jak byl vzteklý, popadl džbánek s pivem a bum, prásk, bylo po něm.

„To né, já si rozbil pivo a náš nejhezčí džbánek,“ zamekotal sedlák. Do síně okamžitě vběhl rozespálý Džbánek.

„Můj krásný džbánek, můj džbánek!“ lomil rukama Džbánek, dívaje se na sedláka, který ze země vysával poslední pivo.

„Tak heleď se, jak děláš s pivem, to je jedna věc, ale mnou vlastnoručně vyrobené džbánky nech na pokoji!“ přidal na ráznosti Džbánek.

„Prosim tě, tady máš peníze, nech toho. Uděláš si nový, hezčí.“

„No dobře, ale kdybys mě hledal, budu u své sestřenice, ta má katalog džbáneků.“

„Jak chceš,“ odsekl mu sedlák a nachystal si nabroušenou sekeru, pár věcí a hlavně kože. Umínil si totiž, že zítra vstane hned za svítání a vydá se na zámek Kožmberk.

Cestou do svého pokoje si pro sebe mumlal: „Jeden mechanická huba, druhé keramické, ta třetí i na hnoji tančí, ta...“ Nakonec sedlák usnul a byl od něj aspoň na chvíli klid.

Díl 4.

Královské derby s večerí

Po dlouhém rozhovoru a vyjednávání byl Kladivoj konečně na zámku přijat za zahradníkovu pomocníka, což se mu příliš nezamlouvalo. Pomýšlel si totiž na lepší zacházení. Také byl zklamaný z Lotány, že na něj zbytečně čekal před krčmou a on se musel trmácet tak dalekou cestu a ještě na vozu s kožemi. Ze začátku ho udivovaly obrovské místnosti na zámku a často nemohl ani najít vchod do zahrady. Na nové prostředí si však poněkud rychle zvykl, zvláště na motání se po zámku. Sice byl ubytován se služebnictvem, ale pořád mu to připadalo jako velký přepych než na statku.

Do zámeckých komnat mu však jako zahradníkovi, byl vstup zakázán. „Nu což, ještě štěstí, že měl ten holomek něco v sobě, třeba bych ani takovou službu nesehnal,“ uklidňoval se Kladivoj při rytí záhonů. „Aspoň k něčemu je mi dobrá ta kovářská síla. Jak jsem mohl vůbec chtít být kovářem...“

To synek Radiš měl větší štěstí, zrovna sháněla královna malá pážata jako ozdobu na pořádané plesy a hodování. Lotána se postaral synkovi o pokoj a domluvil se s ním, že až více povyroste, sežene mu práci v kuchyni, protože pokud královna zjistí, že mezi pážata dovlekl někoho, kdo není ze šlechtického rodu, hned ho vyrazí ze zámku.

Kladivoj se občas při zahradničení nudil, zvláště když se něčemu novému zaučoval. Neustále si pro sebe něco breptal a o přestávkách posedával na lavičce a zoufal si.

„Ruce mám bolavé, celé popraskané, k tomu ještě minimální plat.“

Za nějakou chvíli se za ním přišel podívat i Lotána v docela jiném oblečení. Ze začátku ani nevěděl, s kým má tu čest, než ho rozpoznal. Zjistil, že Lotána je doopravdy princ a jmenuje se Anatol. Ten mu vysvětlil, že se takhle musí maskovat, když jde mezi lidi mimo zámek. Prý se v dějepise také učil, že jeden král takhle vandroval mezi poddanými a zjišťoval, co si o něm povídají za jeho zády, nebo co se kolem chystá.

„Představ si to. Pomlouvají tě, že jako král nestojíš za nic. Ty sedíš s nimi u stolu a musíš se udržet,“ dělal ze sebe chudáka princ. „Nic novyho. To znám ze života a ani se nemusím přestrojovat,“ odbyl ho Kladivoj, až to trochu prince vzalo do breku kvůli jeho přecitlivělé povaze. „Mají štěstí, že jsem zatím budoucí král, jinak bych je všechny nechal za tu drzost spráskat...“

No nic, někdy si vyrazíme do místní krčmy, všechno to probrat,“ ovládl se princ.

„Dobrá, ale zahrajeme si kulečnick. Vsaď se, že vyhraju,“ snažil se rozproudit konverzaci Kladivoj.

„No to se ještě uvidí, budoucí král musí umět vyhrávat,“ povyšoval se povrchně princ. Kladivoj se jen usmál a princovi přikývl na souhlas. Poté musel již princ odejít kvůli šlechtickým záležitostem. Při odchodu ještě zakopl o železnou konev plnou vody, až málem spadl. Kladivoj toho využil a začal se tvářit jako šlechtic.

„Dávejte pozor, kam šlapete, vaše jasnosti, abyste si nezničil střevíček,“ šáskoval Kladivoj a přidal ještě úklon, jaký párkrát zahlédl u šlechtických návštěvníků zahrady.

Na druhý den se opět již od rána vařilo a smažilo a to rovnou pěkně dozlatova, nadívané křepelky a pečení holubi jemně a libě voněli po kuchyni. K tomu se podávalo křupavé pečivo (no, jak které) a samozřejmě kopa sladkých zákusků. Inu mistr kuchař byl dnes nemocen. To se jim to vařilo, když jim do toho nic neříkal. Královna si přála jako hlavní chod neobvyklou sekyrkovou polévku. Kuchaři se dali do díla. Vzali sekyru, hodili ji do hrnce a nechali povařit. Poté přidal kuchtík ještě zasmažku a polévku dochutil. Za chvíli se ozval zvonek se zvoláním: „Královna si přeje začít s obědem!“

Kuchtíci dopravili jídlo pomocí vozíčku do jídelní síně, kde byla zatím pouze sama královna Gerarda. Netrpělivě očekávala příchod prince a princezen na královský oběd. Měla ověřeno, že pokud naservíruje jídlo dřív, ostatní to přiměje přijít s urychlením k obědu. Nečekala dlouho. Do síně vstoupily královské dcery – věčně rozjařilá Doroty, následovaná Kazimiérou, která se neustále parádí a občas si dělá z královny legraci. Přitom však dbá na královské dekórum. Mnoho svého času tráví čtením knih a učením. Za to Doroty má neustále nějaké námitky, ale ví, kde má své hranice. Až na to, že občas pokukuje po vesnických nádenících a podporuje nejen jejich zvyky, ale i rozhazuje tajně nějaké ty peníze.

„To je dosti, že jste se uráčíly přijít vůbec na oběd,“ hartusila královna.

„Když s tebou není rozumná řeč,“ ohradila se tuze Doroty.

„Doroty by totiž raději obědvala se sedláckými synky,“ škádlila ji sestra Kazimiéra.

„Aspoň je s nimi větší zábava než s tebou.“

„Můžete, toho nechat aspoň na chvíli!“ domlouvala jim královna a princezny raději ztichly a daly se do jídla. „Teď je tu aspoň klid, byla by škoda si pokazit zbytek dne,“ libovala si královna. Vtom se do síně vrátil nadržo princ Anatol, právě jak to odkoukal od chasníků a hospodských nádeníků. „Vypadni, to je moje místo. Padej! Tady sedím já, Kazimiéro!“ odstrkoval princ svou starší sestru a začal lomcovat s židlí, na které seděla.

„Mamá, ať mne nechá!“

„Anatole, vrať se, odkud jsi přišel, oběd už dávno začal!“ rozkázala hrubě královna, ale za chvíli své rozhodnutí odvolala. „Pokud se ovšem umírníš, můžeš zůstat.“

„Dobře, ale rád bych vás informoval, že to je naposled, co sedím na židli s růžovým polstrem. Jestli mi příště zase zabere Kazimiéra židli s tím modrým, nehodlám se zdržovat v takové společnosti a sním si to u sebe v komnatě.“

„Dělej, jak myslíš,“ měla jiné starosti královna. „Mám pro vás dvě důležité zprávy. Chcete slyšet nejprve tu horší nebo tu lepší?“

„Nejprve raději tu horší!“ odpověděli všichni hbitě.

„Tak tato zpráva se týká oslav, které se mají konat ode dneška za čtyři dny.“

„Jaké oslavy. Co? Myslíš to vážně, ty něco slavíš?“

„Nevyptávejte se tak hloupě. Víte, že se má volit můj dvorní básník a písař s hodností. Druhá zpráva je taková, že... Zkrátka pojedeme na smuteční hostinu. Má sestra Solanna psala, že král Mínoe, váš děd, náhle skonal,“ posmutněla královna. Nastala chvíle ticha, jež prolomil až princ Anatol.

„Tak to je výborné, pojedeme na smuteční hostinu. Aspoň se někam podíváme. To je rozhodně lepší zpráva než ta předtím.“

„Anatole, mohl bys nechat toho žertování, když mluvím o tak vážných věcech... Ó promiňte, vlastně máš pravdu. Popletla jsem to já. Jako první jsem přečetla tu lepší zprávu a ta druhá byla ta...“

„Vážně? Já to nepoznal,“ skočil jí do řeči Anatol. „Doufám, že mi pomůžeš vybrat vhodný smuteční šat.“

„Později, nyní se pojd'me podívat do zahrady, jak probíhají přípravy na derby,“ změnila královna téma a všichni tři se vydali do rozlehlé zámecké zahrady. Tam královna dohlížela na výzdobu a přípravu účinkujících.

„Co je to za výzdobu?! Řekla jsem více květin kolem laviček. A ty keře, všechno zastříhnout. Trávník lépe posekat.“

„To vám musím všechno vysvětlovat?!“ kárala ostatní královna a neopomněla ani Kladivoje.

„Čemu se divíte, mamá, vidíte toho zahradníka, vždyť má ruce jako kladiva,“ vysmívala se mu Kazimiéra a přidala se k ní

i královna. „Ty ruce mám napuchlé a zhrublé z tvrdé práce, často jsem pracoval v kovárně,“ bránil se Kladivoj.

„Žádné kladivouny tu nepotřebujeme. Nevím, proč jsem mu tu práci vůbec svěřila,“ pravila s opovržením královna.

Pro Kladivoje to byla velká urážka a už si chtěl sundat zahradnickou zástěru a odejít ze služby. Naštěstí se situaci snažil zachránit princ Anatol.

„Ale mamá, snad ho nechcete vyhodit. Aspoň se vám po dlouhé době vrátil smysl pro humor.“

„Cože, co si to...! Máš pravdu. Doufám, že s kejklíři bude také taková legrace.“

„Náhodou, mně ten zahradník přijde velice sympatický,“ zastávala se ho Doroty. „Kdyby měl v kapse víc zlaťáků, hned bych mu dovolila se mi dvořit.“

„Ty aby ses taky nezastala kdejakého vesnického nádeníka,“ vysmívala se jí Kazimiéra. „Ostatně, můžeš se s ním seznámit třeba při lovení krteků nebo hubení mravenců z naší zámecké zahrady.“

„Přestaňte se zabývat tím zahradníkem, nebo ho nechám vyrazit!“ docházela už trpělivost královně. I Kladivoj byl z neustálého zírání na něj nervózní a omylem při zarovnávání zelených keřů přistříhl královně modré růže. Naštěstí se do toho vložil princ, aby odlákal její pozornost. „Není támhleto sedmihlavý drak?“

„Co? Kde?“ rozhlížela se královna tím směrem, co jí Anatol ukazoval. Princezny jeho slova poněkud vyděsila.

„Promiňte dámy, to si zřejmě někdo nacvičuje ohnivou show.“

„Jsi hlupák, takhle nás vyděsit!“ přetáhla ho po hlavě vějířem Kazimiéra. „Každý přece ví, že draci vyhynuli ve 13. století, když je ve válce používali jako dopravní prostředky.“

„Tak se jdem ujistit, že ty plameny jsou vysílány osobou a nikoli dračí stvůrou.“

„Tedy jdeme,“ pobídla je královna.

„Uff, to bylo o kousek,“ oddychl si princ po té záležitosti s Kladivojem. „Ty růže ti pak pomohu připevnit zpět,“ špitl mu nenápadně do ucha před odchodem a urychleně se vrátil ke skupince dam.

„To je hlupák!“ kroutil hlavou Kladivoj. „To jsem teda dopadl. Žít se šílenou královskou rodinou a ještě v tomto šíleném století...“

Díl 5.

S nervy, s derby

Brzy ráno královna vstávala, přestože téměř celou noc ponocovala. Od rána byla velmi nevrlá a na nějaké to řečnění už neměla náladu. Na její náladovost doplácelo hlavně služebnictvo. „Všichni jste k ničemu!“ hartusila královna. To vše bylo nejen kvůli volbě dvorního básníka, ale také i spoustě starostí s přípravami na slavnosti. U snídaně pak polykala velká sousta, škytala, brkala, řinčela a nervózně usrkávala vodu, až zamastila sklenici svou rudou rtěnkou. Naštěstí ji uklidnil správce, že probíhá vše, tak jak má. „Dnes mne ze všeho bolí hlava. Daně už jsme vybrali, takže by neměla být pokladnice prázdná. A ještě jsem chtěla... služebnictvu, zahradnictvu a jim podobným dej plat snížit, beztak se jenom povalují,“ rozkázala královna správci, pokyvujícím jejím úmyslům.

Již bylo přichystáno snad vše, co se dalo připravit. K vydařené slavnosti přispělo i dobré počasí. Slunce pozlatilo zámek, jemný vánek lehounce pročešával stromy. Pro šlechtu začala řada radovánek trvající několik dnů. Připravena byla hudba včetně tance a her. Jako zpestření nesměly chybět takové atrakce, jako je divadlo, komedianti, hudebníci ze všech krajů a velice oblíbení a tradiční chrličí ohně. Mezi komedianty nechyběl ani známý Goral Kolotrak, který uhranul královnu svými nožovými kousky i svou neotřelou vlezlostí. „Á, ohnivá show,“ odpoutala se královna od kejklířských kousků a

zatleskala rukama jako omámená. Přistoupila blíže a ohnivý kousek si nemohla nechat ujít. „Předved'te to ještě... no to s tím ohněm... v hubě!“ naléhala královna na ohnivého muže, který vzápětí vyšlehl pořádný plamen ohně, že se mu odrážel v očích. Některým lidem až nahnal strach.

„To nestačí, víc ohně! Dnešní panstvo je mnohem náročnější!“ osopila se na něj místo pochvaly královna. „A to si říkáš Dračí muž, že ti není hanba!“

Zatímco královna kritizovala veškeré dění kolem, Anatol se s oblibou osobně věnoval kurzu šachů. Hraním šachů získával nejen trpělivost, ale také přemýšlivost a rozhodování nad každým provedením tahu.

„Kladivoji, můžeš na chvíli?“ zastavil ho, když zrovna procházel kolem s košem plným nařezaných růží.

„Zatím si rozmysli tah, Jorgo, za chvíli se vrátím,“ odbyl Anatol učně. „Kladivoji, jen mě tak napadlo, co kdyby ses ucházel o královninu přízeň?“

„Já? Ale to přece...?!“

„Ta soutěž je přeci pro všechny talentované umělce a je ovlivněna pouze porotou.“

„Na tom něco bude,“ znejistěl Kladivoj. „Anatole, nedělej si ze mě srandu!“

„Myslím to vážně,“ nechápal jeho rozhoření princ. „Když já budu psát účastníkům body, nemůžeš prohrát.“

„Že jsem umorousaný, se slaměným kloboukem a zástěrou, co ze mě dělá krtka nebo co, neznamená, že se mi budeš posmívat.“

„Tedy, je pravda, že v té zástěře vypadáš jako hastroš ale... tak přijď na tu soutěž, zítra, uvidíme,“ dořekl Anatol a vrátil se k učni.

„Né, to je špatně. Jak to, žes vyšachoval polovinu mých figurek ze hry? Že tys to posunul, když jsem se nedíval, hraješ nějak divně!“

„Né, to už tak bylo, než jste odešel,“ zamrčel učeň. „Jorgene, ty stará šidírnó!“

Zatímco Anatol učil ostatní hrát šachy, jiní přemýšleli, co si koupit. Doroty s Kazimiérou se šly podívat na místní krámky. Ze všech nejvíc je zaujal útulný krámk s kožemi.

„Podívej, Doroty, ty by se nám hodily místo koberce.“

„Kupujte, paničko, příliš za ně nevyceníš. Jest za dva zlaťáky,“ povykoval sedlák sedící v krámku.

„Není to příliš předražené?“

„Tak za osm.“

„Dobrá, беру jich deset, ale za těch osm zlaťáků.“

„Tolik jich tady ani nemám,“ zarazil se sedlák.

„A kolik jich tady vlastně máte?“ nahlížela do krámku zvědavě Doroty.

„Tady máte ty dvě, víc nemám. Ještě jsem se optat chtěl... Kladivoje, paničko, neznáte?“

„Né, neznám. Ó, počkat. Tak se jmenuje jeden náš zahradník a poslyš, máš tu ještě něj...“

„Konec, zavíráme. Nic nevím, nic neslyším,“ dopálil se sedlák. „Ale já... ten je neomalený,“ urazila se Kazimiéra.

„Prosím tě, raději pojď, dáme si čaj v saloně,“ uklidňovala ji Doroty.

„Příště mi laskavě připomeň, Dorotice, že se nemám s takovými hadráři bavit, ale rovnou je vyhodit!“

V salonu Kazimiéra litovala zakoupených koží. „Za tolik zlatých jsem mohla mít zlaté šaty! Za vše stejně můžeš ty, Dorotice jedna ničemná!“

„Vždyť jsi je chtěla ty! Na koberec se stejně moc nehodí.“

„Na oči mi nelez! Však už také žádné peníze nedostaneš, když jsi je vyhodila za zbytečnosti.“

„Já nebo ty?“

„Jelikož jsi mi neporadila, tak za vše můžeš ty!“ rozbřečela se Kazimiéra.

Později našel v salonku princ kože schované za skříní a hned, že si je vezme. Chce si je vzít do své komnaty, aby se mu lépe spalo hezky pěkně v teple a taky si ulevit od bolavých zad. Když se to dozvěděla královna... No nadšená nebyla. Na záda mu nabízela, aby nosil korzet. Dokonce přemýšlela o kusu dřeva, aby záda byla pěkně rovná jako ta nejrovnější stěna zámku.

„Co si pomyslí lidé, královský syn a nakupuje koží jako divá nána z vesnice?!“ dorážela na nebohého prince sama královna zrovna, když usnul. „Co to máš pod sebou ty šašku, vstávej!“

„Ale máti, jsem churav a to přeci churaví dělají!“ šepotal polorozespalý princ. „Ty kože ještě dneška vrátíš. Derby mě stojí spousty peněz a ty je ještě rozhazuješ,“ zvyšovala na hlasitosti Gerarda.

„Ale mamá, dejte mi pokoj. Já je nekupoval, ony se tu nějak dostaly,“ chraptěl Anatol a vhodil si na hlavu přikrývku, aby konečně usnul. „Jenom si tu spi, však já se vrátím!“ dořekla královna a vydala se najít princezny. Odešla, ale do večera se už do jeho komnaty nevrátila.

Díl 6.

Seš můj vzor

Doma u sedláka zatím bylo rušno. No nebylo se čemu divit. Sedlákovy děti totiž na vše nestačily, a tak na ně často dohlížel strc Hučál. Ve své malé chatrči toho neměl ani tolik na práci, jak na řečnění a šmejdění, zvláště na tak velkém statku u sedláka, ve kterém by se i málem zabydlel. Děti zrovna obědvaly, když tu někdo vstoupil do dveří. Kdo jiný to mohl být než selka, matka dětí, která se právě vrátila z Veltatarské riviéry.

„Á, tak ty už ses vrátila, my se tady můžeme udržet a ty se válíš někde u moře,“ obořil se hned na ni Melehub slézající z pece. „Tak teď jsem se urazila. Nezapomeň, že jsem tam byla jenom obchodně. Kde jinde bych prodala zboží za dvojnásobnou nebo i trojnásobnou cenu, tady určitě ne,“ vysvětlovala selka a začala si vybalovat dovezené věci. „Poslyš, vás je tady nějak málo, kde jsou ostatní?“

„Kde by byli,“ rozemlel se Melehub. „Jeden je na zámku, druhý taky a vlastně i ten třetí.“

„No, počkej, jak na zámku?“ vyptávala se s udivením selka nevěříc svým uším. „Přeci Kladivoj, Radiš a starej. Jo a ještě odešel Džbáněk, ale ten je neškodnej, ten na zámek nešel.“

„Kdybych zůstala doma, tak by to tu vypadalo úplně jinak a tím myslím líp,“ předváděla se selka. Po dlouhé cestě však byla poněkud unavená, a tak se rozhodla, že si po obědě na chvíli schrupne, jestli jí to

ovšem děti dovolí. Šla se ještě podívat za Bělkou, kterou zrovna hlídal stréc Hučál a četl jí pohádku:

„Později princezna zjistila, že ten skunk byl zakletý princ, i když ten odér tomu nenasvědčoval...“

„Vy to tady hlídáte, stréču?“ přerušila jej ze čtení selka.

„Baďja, byl jsem tade vickráte a děti só hodny... Až na te vaše nezdárny synky, ty só neustále ve střeho a vyměšlijó blbosti. Radši budu hlídat ty hodnější,“ stěžoval si stréc Hučál. Vtom do síně vběhla Polka.

„Tak už nám řekněte, mámo, co jste koupila. Melehub říkal, že prej jste koupila leda tak starou bačkoru.“

„Cože?! Já mu ukážu, co jsem nakoupila,“ rozčílila se tuze selka a pobídla strýce, aby šel s nimi do kuchyně vzít si něco k snědku. V kuchyni mu hned nabídla místo u stolu. „Posaďte se, stréču, ať si od nás nevynesete...“

„Co bych od vás vynášal, dyť žádný nový klepy nemáte,“ zavtipkoval stréc a selka před něj postavila talíř buchet, které nakoupila na riviéře. Do hrnku pak nalila trochu horkého mléka s medem.

„Nic nechystéte, musím dom,“ mrmlal stréc. Narychlo se rozloučil, a když se selka otočila, strčil si pár buchet do kapsy, na nikoho se neohlídal a už si to štrádoval ven ze stavení.

„To je dost, že odešel, dědek jeden, konečně si můžem pustit hubu na špacír,“ oddychl si Melehub a začal rabovat v selčině nůši, až to všechno kolem lítalo. Pod spoustou šátků našel na dně smetanový sýr, další šátek, pletený marcipán a sáček čehosi.

„Co je to, máti?“

„Tos nikdy neviděl slanej popkorn, to je novinka toto. To tam frčí. No nekup to!“ odpověděla mu nevšímavě selka dávajíc si na hlavu bohatě vyšívaný hedvábný šátek.

„To jsem ale krasavice, co?“

„Co blázníš, máš šátků plnou almaru a nosíš jenom pár z nich,“ držkovala Polka.

„Tche, nevíš, co je v módě. Tamtěm šátkům už dávno odzvonilo,“ obhajovala se selka. Poté si sundala šátek z hlavy a povytahovala ještě další věci z druhé tašky ukryté v nůši – pro Melehuba a Džbánka letní boty, pro sebe a Polku s Bělkou bižuterii, ostatním ještě slaměné klobouky. Z tak velkých nákupů jí už nezbyl ani flok. Aby se neřeklo, že toho moc k snědku nepokoupila, obměkčila ostatní koláčem a slíbila jim, že se potom dá do pečení.

„Zadělám na buchty se šlehačkou a navečer vám udělám pořádný jídlo,“ pravila selka. Honem zadělala na těsto a práskla sebou na postel, než těsto nakyne. Melehub celou dobu seděl u mísy a bedlivě těsto sledoval. Občas do něj i foukl.

K večeru si selka oblékla sepranou zástěru. Připravila dětem něco dobrého na večeři a dala se bez řečnění znova i do pečení. Když bylo jídlo hotové, všichni si usedli ke stolu a a pochutnávali si kromě Melehuba, který urypoval z každé buchty kousek a přitom ještě stačil kolem sebe drobit.

„Tak co ve škole?“ otázala se selka, přestože čekala obvyklou odpověď a plácla rypajícího se Melehuba po ruce.

„Ve škole je to celkem dobrý, až na nějaky vlezly a hnidopichy a prostě všechno. Občas taky nějaky narážky na mě, prostě nic nového,“ odpověděl mrzutě Melehub a začal být poněkud posmutnělý.

„Být tebou tak, tak jim jim rovnou ukážu, že se obejdu bez vlezlosti i bez nich,“ zráznila selka.

„Mámo, nepodceňuj mě! Je pravda, že učení moc neberu, ale... na rozdíl od tebe toho vím víc třeba o koních a vím toho dost i o hospodářství a hlavně o rozumné řeči. Víم totiž, co budu v životě potřebovat, ale to ty asi nepochopíš,“ chvástal se Melehub.

„Co, Melbo, teď jsem tě neposlouchala,“ dělala ze sebe hloupou selka a rozvalovala těsto na nudle.

„Ty to teda váliš, ale jednou ti sklapne!“ vložila se do toho Polka.

„Válím, jak umím, zdá se ti snad ten obdélník málo povedený?“ nechápala ji selka.

„To nepatřilo tobě, ale Melehubovi. Chtěla jsem mu jenom vyčinit za jeho výřečnost.“

„Až se vrátí Izidor, tak si to s ním vyřídím, ten bude mít jiné starosti než lítat někde po zámku, zvláště pokud přijde s prázdnou,“ obrátila řeč selka. V kuchyni pak na okamžik zavládlo ticho.

„A teď všichni do tance! Ve skříni jsem našla starou harmoniku,“ naladila selka novou atmosféru, vzala do ruky schovaný nástroj a začala hned hrát pěkně zostra. Děti ji pak odměnily svým potleskem.

„Máti, ty se s ničím nepářeš, až budu velký, chci být jako ty!“ usměrnil se Melehub. „Seš můj vzor!“

„To mě těší. A teď všichni do hajan nebo bude zle!“